

Lubin, dnia 2 grudnia 2019r.

OA.3301-4/19

ODPOWIEDŹ NA ZAPYTANIE

Dotyczy: Ogłoszenia na usługi społeczne: Świadczenie usług pocztowych wykonanych w obrocie krajowym i zagranicznym dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie OA.3301-8/16

W dniu 28 listopada 2019r. do siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie wpłynęło zapytanie o treści:

1. Dotyczy § 1 ust. 1 pkt. 3 Wzoru Umowy

Wykonawca wnosi o doprecyzowanie sposobu nadawania przekazów. Czy zamawiający potwierdza nadawanie przekazów w formie elektronicznej?

ODPOWIEDŹ:

Zamawiający potwierdza nadawanie przekazów pocztowych w formie elektronicznej.

2. Dotyczy §2 ust. 2 Wzoru Umowy

Wykonawca wnosi o rozszerzenie zapisu o treść: „... pod warunkiem spełnienia wymogów formalnych wynikających z Ustawy Prawo Pocztove oraz aktów wykonawczych”

ODPOWIEDŹ:

Zamawiający wyraża zgodę na rozszerzenie zapisu w § 2 ust. 2. na:

„Przesyłki muszą być nadawane przez Wykonawcę w dniu ich dostarczenia przez Zamawiającego pod warunkiem spełnienia wymogów formalnych wynikających z Ustawy Prawo Pocztove oraz aktów wykonawczych”

3. Dotyczy § 3 ust. 6 Wzoru Umowy

Zamawiający wskazuje, że termin udzielenia odpowiedzi na reklamację nie może przekroczyć 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. Światowa Konwencja Pocztowa w art. 19 i 23 Regulaminu Poczty Listowej (dział RL150) określa 90-dniowy termin na rozpatrzenie reklamacji przesyłki zagranicznej i wypłatę odszkodowania. Wobec tego Wykonawca zwraca się z prośbą o zmianę w/w zapisu na następujący: „Termin udzielenia odpowiedzi na reklamację nie może przekroczyć 30 dni dla przesyłek krajowych i 90 dni dla przesyłek zagranicznych od dnia otrzymania przez Wykonawcę reklamacji.”

ODPOWIEDŹ:

Zamawiający wyraża zgodę na zmianę zapisu w § 3 ust. 6. na:

„Termin udzielenia odpowiedzi na reklamację nie może przekroczyć 30 dni dla przesyłek krajowych i 90 dni dla przesyłek zagranicznych od dnia otrzymania przez Wykonawcę reklamacji.”

4. Dotyczy § 7 ust. 2 Wzoru Umowy

Zamawiający wymaga akceptacji terminu płatności od daty wpływu prawidłowo wystawionej faktury VAT. Wykonawca wnosi o zmianę terminu płatności na: 21 dni od daty wystawienia faktury VAT. Wykonawca pragnie zauważyć, iż: Wykonawca wystawia faktury w czasie rzeczywistym, data wystawienia faktury jest datą po „dacie sprzedaży” (ostatni dzień cyklu rozliczeniowego), Zamawiający będzie więc dokonywał płatności w kolejnym miesiącu rozliczeniowym, a w przypadku terminu 21 dni od daty wystawienia nawet do 2 miesięcy po rozpoczęciu okresu rozliczeniowego, którego dotyczy płatność. Przepisy prawa nie przewidują instytucji „prawidłowej” faktury VAT. Ustawa o podatku od towarów i usług w art. 106e wymienia niezbędne elementy, która musi zawierać faktura. W przypadku błędów lub braków w fakturze podatnik zobowiązany jest zgodnie z art. 106j wystawić fakturę korygującą bądź notę korygującą — zgodnie z art. 106k.

Faktura korygująca/nota księgowa nie dokumentuje odrębnego, niezależnego zdarzenia gospodarczego, lecz odnosi się ściśle do stanu zaistniałego w przeszłości. Punktem odniesienia do faktury korygującej/noty księgowej jest zatem faktura pierwotna. W związku z tym należy przyjąć kurs waluty z dnia poprzedzającego dzień wystawienia faktury pierwotnej. Faktura korygująca/nota księgowa powinna bowiem oprócz elementów korygowanych odzwierciedlać stan, w którym była wystawiona faktura pierwotna. Powyższe potwierdza stanowisko Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji. W świetle powyższych uwag stwierdzić należy, że brak jest podstaw do wprowadzenia pojęcia prawidłowości faktury, a ewentualny błąd bądź brak w jej treści nie może mieć wpływu na umowny termin płatności.

ODPOWIEDŹ:

Zamawiający wyraża zgodę na zmianę terminu płatności na termin 21 dni o daty wystawienia faktury pod warunkiem, iż faktura zostanie Zamawiającemu dostarczona na 14 dni przed terminem upływu terminu płatności.

Natomiast w przypadku słowa użytego we wzorze umowy w § 7 ust.2 “prawidłowej” faktury Zamawiający pozostawia ten zapis bez zmian.

5. Dotyczy § 9 ust. 1, pkt. 1 lit. a) oraz § 9 ust. 1 pkt. 2 Wzoru Umowy

Zamawiający w § 9 wzoru umowy ustanawia kary umowne. Wykonawca wskazuje, iż postanowienia wzoru umowy w tym zakresie, w szczególności wysokości kar umownych są sformułowane w sposób naruszający naczelne zasady zamówień publicznych co uniemożliwia de facto złożenie oferty przez Wykonawcę. W pierwszej kolejności wskazania wymaga, że budzącym wątpliwości stwierdzeniem jest fakt — wynikający z treści wzoru umowy, że to Zamawiający jednostronnie stwierdza, czy zaszły okoliczności mogące stanowić podstawę do nałożenia kar (brak w umowie opisanego procesu weryfikacji należytego wykonania umowy i sposobu wspólnej weryfikacji prawidłowości wykonania przedmiotu zamówienia), co świadczy o tym, że Zamawiający stawia się na pozycji uprzywilejowanej zakłócając jedną z naczelnych zasad prawa wynikających, zarówno z prawa zamówień publicznych (równości stron postępowania), jak i kodeksu cywilnego (równości stron stosunku cywilnoprawnego). Konieczność zapłaty kar w wysokości przewidzianej szczególnie w § 9 wzoru umowy jest rażąco wygórowana i wskazuje na oczywistą dysproporcję pomiędzy ciężarem naruszenia obowiązków przez Wykonawcę a rozmiarem sankcji wymierzonej z tego tytułu. Jak wskazuje bowiem orzecznictwo np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2014 roku (Sygn. akt: IV CSK 416/13) "w przypadkach dużej dysproporcji między wysokością zastrzeżonej kary umownej a interesem wierzyciela chronionym za pomocą kary umownej dopuszczalne jest — na podstawie art. 484 § 2 Kodeksu cywilnego — zmniejszenie kary umownej przez sąd, na żądanie dłużnika. Zmniejszenie zastrzeżonej kary umownej opierać się może na łącznym stosowaniu obu wskazanych w art. 484 § 2 Kodeksu cywilnego podstaw miarkowania. Jest tak wtedy, gdy kara umowna po zmniejszeniu jej z powodu wykonania zobowiązania w znacznej części pozostaje

nadal rażąco wygórowana". W takiej sytuacji dany wykonawca będzie korzystał z możliwości miarkowania kary wskazanej w art. 484 § 2 kodeksu cywilnego, zwłaszcza mając na uwadze, iż przy tak ogólnym i niedoprecyzowanym sposobie formułowania podstawy do skorzystania z kary umownej można przyjąć, iż Zamawiający będzie korzystał ze swojego uprawnienia w sytuacji zrealizowania przez wykonawcę znaczącej części przedmiotu zamówienia w danym okresie rozliczeniowym, czy wręcz w okresie trwania umowy. Zasadność takiego stanowiska znowu znajduje potwierdzenie w orzecznictwie. Zgodnie bowiem z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 lutego 2014 roku (Sygn. akt: I ACa 710/13) "możliwość miarkowania kary umownej ze względu na wykonanie zobowiązania w znacznej części powinna ograniczać się do przypadków, gdy kara umowna ustalona jest w stałej wysokości bez względu na zakres uchybień dłużnika; jeżeli zaś strony w umowie zróżnicowały karę umowną w zależności od stopnia niewykonania zobowiązania lub rodzaju i wagi konkretnego uchybienia, to dłużnik nie może powoływać się na wykonanie zobowiązania w znacznej części jako na przesłankę miarkowania. Będzie tak wówczas gdy kara umowna ustalona jest w postaci stawki dziennej lub tygodniowej. Z kolei przy przesłance rażąco wygórowanej kary umownej należy się kierować stosunkiem tej kary do należnego uprawnionemu odszkodowania, które należałoby się mu na zasadach ogólnych — a nie relacją kary do świadczenia głównego, do interesu wierzyciela oraz do szkody". Zatem punktem wyjścia dla rozważań nad dopuszczalną wysokością kary umownej powinno być określenie funkcji, jaką ta instytucja ma pełnić w obrocie gospodarczym. Celem unormowania instytucji kar umownych było zapewnienie stronie pewności poprawnego wykonania zobowiązania wynikającego z umowy, a nie stworzenie jednemu z kontrahentów okazji do wzbogacenia się kosztem drugiej strony. Kara stanowi bowiem odszkodowanie umowne, odszkodowanie natomiast nie powinno przewyższać szkody ani stanowić źródła wzbogacenia się poszkodowanego. Relacja wysokości kwot, których zapłaty będzie mógł żądać Zamawiający, do rzeczywistej skali niewykonania lub nienależytego wykonania usługi wskazuje, że kara umowna w przedmiotowym zamówieniu nie spełnia funkcji kompensacyjnej (jako, że znacznie przewyższa wysokość ewentualnej szkody poniesionej z tego tytułu przez Zamawiającego), lecz stanowi przyczynek do wzbogacenia się Zamawiającego. Co więcej, ustalanie wysokości kary umownej powyżej pułapu, którego wysokość byłaby uzasadniona wagą naruszenia obowiązków Wykonawcy jest bezprzedmiotowe, gdyż nie spowoduje już dodatkowej motywacji u Wykonawcy. Kwestię motywacji jako jednego z czynników branych pod uwagę przy dokonywaniu oceny, czy kara umowna ma wygórowaną wysokość, poruszyła także Krajowa Izba Odwoławcza: „o karze rażąco wygórowanej można mówić w sytuacji, gdy jej wysokość przekracza granice motywacji wykonawcy do realizacji zamówienia i stanowi przyczynek dla zamawiającego do wzbogacenia się” (orzeczenie KIO/UZP1839/09 z dnia 19 lutego 2012 roku). Kara umowna ustalona na zbyt wysokim poziomie przestaje spełniać funkcję stymulacyjną (motywującą dłużnika do prawidłowego wykonania zobowiązania), a staje się źródłem nadmiernej represji wobec Wykonawcy. Praktykę obciążania Wykonawcy karą w wysokości nieadekwatnej do stopnia niewywiązywania się z obowiązków umownych, przy jednoczesnym braku wyznaczenia odpowiedniego terminu na usunięcie naruszeń zakwestionowała KIO w wyroku z dnia 6 września 2011 roku (sygn. akt KIO 1800/11): „Zamawiający w ogóle nie uwzględnił możliwości niezwłocznego usunięcia ewentualnych usterek przez Wykonawcę. Fakt ten sugerowałby, iż celem Zamawiającego nie jest dążenie do należytego wykonania umowy, a samo karami Wykonawcy nawet za drobne i możliwe niezwłocznie do usunięcia usterek, co narusza art. 5 kc, art. 353¹ kc w zw. z art. 14 ustawy pzp”. Zgodnie z cytowanym orzeczeniem, represyjny charakter kary umownej nie powinien dominować nad jej odszkodowawczą funkcją. Ponadto wskazać należy, że wyrażona w art. 353¹ kc swoboda umów (z której Zamawiający mógłby wyciągać błędny wniosek, że wysokość kary umownej można ustalić w dowolnej wysokości), nie ma charakteru absolutnego i doznaje ograniczeń wynikających m. in. z właściwości stosunku prawnego, czy zasad współżycia społecznego. Podkreślić należy, że nawet podpisanie umowy, w której zastrzeżono wygórowane kary umowne, nie wyłącza ochrony strony, która w wyniku nałożenia rażąco wysokich kar zostałaby pokrzywdzona. Dlatego nawet zaaprobowanie zapisów umowy w obecnym kształcie nie wyklucza możliwości miarkowania wysokości kary umownej przez sąd na podstawie art. 484 § 2, jeżeli tylko ma ona rażąco wygórowany charakter. Przewidziane w § 9 kary umowne są

zdecydowanie nieadekwatne w kontekście potrzeb i interesu Zamawiającego, charakteru świadczonych usług, a także ilości czynności wykonywanych przez Wykonawcę przy realizacji zamówienia. Przy tak znacznej ilości, nienależyte wykonanie jedynie kilku czynności (składowych danej usługi) pozbawiałoby Wykonawcę znacznej części należnego wynagrodzenia, co jest powodem, iż przedmiotowe zamówienie traci dla niego sens ekonomiczny i uniemożliwia mu złożenie oferty w przedmiotowym postępowaniu.

ODPOWIEDŹ:

W ww tekście Zamawiający nie doszukał się pytania. Zamawiający we wzorze umowy zastosował jedną karę umowną "za odstąpienie od umowy", która obciąża zarówno Wykonawcę jak i Zamawiającego, poza tym brak jest uzasadnienia, że 5% kara umowna jest "rażąco wygórowaną". Według Zamawiającego niezastosowanie kar umownych za odstąpienie od umowy z winy Wykonawcy naraża Zamawiającego na szkodę.

DYREKTOR
Stanisława Lewandowska

Otrzymują do wiadomości:
1.a.a.

